

Het heiligenboek

Antonius-Abt Tom Zwaenepoel

Antonius wordt in Kome, in Midden-Egypte, geboren in een rijke christelijke familie. Op twintigjarige leeftijd wordt hij wees. Hij neemt het beheer van de familiegoederen over en voedt zijn jongere zus op. Nadat hij het evangelie van de rijke jongeling (Matteüs 19, 16-22) in de kerk gehoord heeft, schenkt hij al zijn bezittingen weg aan zijn zus en aan de armen en vat hij een ascetisch leven aan. Hij trekt zich in eenzaamheid terug, aanvankelijk in een hut in de buurt van zijn dorp, vervolgens op een oude Egyptische begraafplaats, waar hij twintig jaar lang in zijn eentje leeft. Hij draagt een gewaad van geitenhaar met een ruwe gordel en leeft van brood en water. Later trekt hij nog dieper de woestijn in, samen met mannen en vrouwen die hem willen volgen. In 311 verlaat hij eventjes de woestijn om in Alexandrië vervolgde christenen bij te staan. Antonius wordt op eigen verzoek in een onbekend graf begraven om te voorkomen dat zijn graf een plek van aanbidding zou worden.

Al in zijn jeugd toont Antonius een grote voorliefde voor de eenzaamheid. Hij wil in volledige afzondering een ascetisch leven leiden. In de woestijn vind je geen vriend of gesprekspartner. Je laat al je zekerheden vallen,

doet afstand van het meest noodzakelijke. Je wilt geconfronteerd worden met je eigen ik. Je vindt enkel de eigen ziel met haar verlangens en visioenen, met haar angsten en afronden. In het Antoniusverhaal staan de varkens voor de verleidingen van de duivel, die hem van het goede pad wil afbrengen. Het zijn symbolen voor angsten en trauma's waarmee de kluizenaar verschrikkelijke gevechten moet voeren. Ze tonen aan dat iedere mens een mogelijke zondaar is en blootgesteld is aan de verleidingen van personen, machten of ideeën die de goede kern in de mens willen aantasten of vernietigen. Antonius bewijst dat het mogelijk is om ondanks die beproevingen op de positieve weg te blijven. De enige voorwaarde is de moed niet verliezen.

Antonius zwijgt en bidt. Voor hem betekent bidden naar God luisteren, in zijn nabijheid vertoeven om zich uiteindelijk te laten veranderen. Een essentiële bewegreden voor het ascetische leven bestaat in de opvatting dat het leven in deze wereld slechts een doorgangsstadium is. Het bereidt ons voor op het eeuwige leven, dat volgt op het kortstondige aardse bestaan. Als je naar de hemel kijkt, wordt de wereld nietig. Als je afstand doet van

huis en bezit, kun je kijken naar het tijdloze, het onvergankelijke, het eeuwige. Als je naar de hemel kijkt en afstand neemt van je maatschappelijke en economische verleden, ligt het goddelijke voor je. Eenzaamheid ontpopt zich dan als productief zwijgen. Je gaat spaarzaam om met woorden, je wilt niet langer alles meedelen. Je zoekt een antwoord in de stilte. In de woestijn, maar ook in een wereldstad kan de stilte een passend antwoord voor het leven geven. De stilte zoekt naar antwoorden.

In een verder levensstadium betekent eenzaamheid voor Antonius geen vlucht uit de wereld, maar een gewonnen mogelijkheid om met anderen barmhartig om te gaan. Zijn leven in afzondering maakt hem niet mensenschuw of apolitiek, integendeel. Hij staat vervolgde christenen bij, zet zich in voor armen en gevangenen en schrijft brieven aan keizer Constantijn. In een lange worsteling met zichzelf verandert hij in een mens die voor God zichzelf gevonden heeft en zo ook anderen kan genezen. Antonius fungeert als 'ster van de woestijn'. Velen zoeken hem op en willen in zijn nabijheid blijven. Ze vereren hem omdat levenswijsheid 'uit de woestijn', zoals zelfdiscipline en soberheid,

vreugde brengt. Rondom Antonius ontstaan kleine nederzettingen die als voorlopers van het kloosterleven kunnen gelden. Enkel een vast kader ontbreekt nog: de monniken worden niet van de buitenwereld afgescheiden door een muur. Het 'avontuur' van Antonius is geen zeldzaamheid. In de vierde en vijfde eeuw trekken christelijke mannen en vrouwen naar de Egyptische woestijn. Allen zoeken zij een alternatief voor decadent levensgenot en sceptisch denken in een ascetische leefwijze die gebaseerd is op bidden, mediteren en vasten.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

12 november, 15.35 uur, één. *Casablanca*, overbekend klassiek drama uit 1942 met Humphrey Bogart en Ingrid Bergman over liefde en verraad in tijden van oorlog. Zegt Bogart daadwerkelijk „Play it again, Sam” (Speel het opnieuw, Sam)? Ontdek of herontdek het antwoord zelf.

12 november, 17.25 uur, één. Eerste aflevering van *From the Sky*, Franse documentaire serie met fascinerende beelden vanuit panoramisch standpunt. Vandaag: vleermuizen, drinkwater, truffels, kastanjes en nonnen in de Var.

12 november, 19.05 uur, Canvas. *Defying Gravity*, eerste aflevering van de driedelige BBC-natuurdocumentaire *Life in the Air*, over de meest uiteenlopende diersoorten die de zwaartekracht trotseren en zich door de lucht voortbewegen.

13 november, 22.10 uur, Canvas. *Samuel in the Clouds*, indringend portret uit 2016 door de Belgische filmmaker en klimaatactivist Pieter Van Eecke (1975) van de berg Chacaltaya in Bolivia, van de skiliftoperator Samuel Mendoza, van het gezamenlijke verleden van mens en berg en van het verdwijnen van hun toekomst. Een allegorie van hoe de mens omgaat met de klimaatverandering.

De vrome kudde

Controle Ingezonden door Germaine Cousin

De agent houdt een chauffeur tegen.

– Dit is een alcoholcontrole. Wilt u meewerken, alstublieft?

Zegt de man:

– Wel ja, waarom niet? Geef me zo'n kepie en een fluojasje en zeg me wat ik moet doen.

Tegenwoordig Ingezonden door Herbert Van Keulen

– U hebt er geen idee van hoe wantrouwig de mensen tegenwoordig zijn. Ik loop nu al een maand rond met een vals bankbiljet van 100 euro en ik zie geen enkele kans om het kwijt te raken!

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen...

Kent u er nog een leuke? **KERK & leven • Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

productie	broodbeleg	5	Eur. vrouw	beschavingstoestand	schutsluis	ellende	
kledingstuk	cosmetica- producent		United States		7	blijk	deelgenoot
	2				pit		
kerkdienst			verpakingsgewicht				6
					grondsoort		8
peil	voorzetsel		ruw	software voor tablet	kloosteroverste	adjunct	
				4			
vakantieverblijf		eerwaarde vader			smekend verzoek		1
haarstukje	3					de jongere	

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Oplossing van deze puzzel:
database